

КАФЕДРА ІНТЕРПРЕТОЛОГІЇ ТА АНАЛІЗУ МУЗИКИ

СИЛАБУС

з дисципліни «МУЗИЧНИЙ ФОЛЬКЛОР»

Освітній рівень	Перший (бакалаврський)	Курс	2
Ступінь освіти	Бакалавр	Семестр	4
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	ECTS	4
Спеціальність	025 Музичне мистецтво	Аудиторних годин	32
Освітньо-професійна програма.	Хорове та оперно-симфонічне диригування	Лекції	16
		Семінари	
		Практичні	16
		Індивідуальні	
		Самостійна робота	88
Статус	Обов'язкова	Семестровий контроль	Залік 4 сем

Інформація про викладача

ПІБ, посада	Новикова Лариса Іванівна. Доцент.
Профіль викладача	ORCID https://orcid.org/0000-0002-7238-9832 http://num.kharkiv.ua/person/
e-mail	larisa1music@gmail.com

Анотація навчальної дисципліни

Силабус навчальної дисципліни «Музичний фольклор» складено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів. Силабус визначає обсяги знань, які студенти повинні опанувати відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Музичний фольклор», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень.

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування уявлення щодо музичного фольклору, як особливого типу художньої культури, що спрямує студентів на розуміння правил організації, формування професійних навичок спілкування з музичним фольклорним матеріалом. Правильна професійна позиція має сприяти фаховій орієнтації в широкому колі сучасних явищ художньої культури – активного засвоєння фольклору міською культурою і уникання типових помилок, пов'язаних з цим процесом. ...Здобувачі мають **знати** характерні особливості основних жанрів і виконавських стилів народної музики; володіти методикою їх загального фольклористичного аналізу.

Здобувачі мають **вміти** застосовувати прогресивні методики фольклористичної науки, що базується на пріоритеті автентики (експедиційні записи, їх усвідомлення й опрацювання); та структурної типології (як провідний напрямок фольклористичного аналізу);

Здобуті знання та уміння забезпечують формування загальних і фахових **компетентностей**, зокрема

ЗК1. Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК6. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК7. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК12. Здатність працювати автономно.

ЗК14. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК17. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Формування **спеціальних (фахових) компетентностей**:

СК3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.

СК4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.

СК5. Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.

СК6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.

СК7. Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.

СК9. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.

СК10. Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.

СК11. Здатність оперувати професійною термінологією. СК12. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.

СК13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

СК16. Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.

СК17. Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.

СК18. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

Згідно з вимогами освітньої програми навчальна дисципліна спрямована на формування **програмних результатів навчання:**

ПРН4. Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.

ПРН7. Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.

ПРН12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

ПРН15. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.

ПРН17. Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.

Перелік тем

- Тема 1. Фольклор, фольклоризм, фольклористика
Тема 2. Історія систематизації музики усної традиції.
Тема 3. Методи дослідження в етномузикології
Тема 4. Основи фольклорного структурування.
Тема 5. Регіональні та діалектні стилі в українському фольклорі.
Тема 6. Етнографічні та стилістичні особливості обрядового фольклору.
Тема 7. Поетика і стилістика не обрядового фольклору.
Тема 8. Українська епічна традиція
Тема 9. Лірика: періодизація, жанрова система.
Тема 10. Стилїстика міської культури: кант, романс, кіч.
Тема 11. Етноорганологія.

Форми та технології навчання

Теоретичне лекційне навчання, семінарські/практичні заняття та самостійна робота, есе, презентація

Навчальні ресурси

Усі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали надсилаються у відповідну групу Viber, Messenger тощо.

Система оцінювання

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Кількість балів	Національна шкала	ECTS шкала
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно	FX
1–34	Незадовільно	F

Критерії оцінювання знань здобувачів освіти

90-100-A-відмінно. Здобувач володіє теоретичними знаннями навчальної дисципліни на високому рівні, демонструє самостійність мислення; застосовує професійну термінологію; розуміє логічні зв'язки з іншими навчальними дисциплінами, може реалізувати знання цих зв'язків у власному тексті; творчо підходить до опрацювання матеріалу; використовує певний обсяг позапрограмного та додаткового матеріалу; виконує всі завдання модулів та заліку.

82-89-В-добре. Здобувач володіє теоретичними знаннями навчальної дисципліни на достатньому рівні; в цілому володіє професійною термінологією; робить узагальнення, іноді наводить власні висновки; знаходить логічні зв'язки між окремими темами дисципліни; виконує стандартні завдання з незначними помилками, які може самостійно виправити.

75-81-С-добре. Здобувач загалом добре володіє матеріалом, знає основні положення дисципліни, демонструє обізнаність щодо інтерпретаційних практик, але допускає окремі неточності; вміє пояснити положення виконаних завдань та дати правильні відповіді.

64-74-Д-задовільно. Здобувач володіє теоретичними знаннями навчальної дисципліни на середньому рівні; знає окремі поняття й терміни; виконує більшість запропонованих завдань, але з незначними помилками, які може самостійно усунути; не виявляє ініціативи під час занять та самостійності творчого мислення під час підготовки модульних завдань.

60-63-Е-задовільно. Здобувач має певні знання, передбачені програмою навчальної дисципліни; із труднощами пояснює правила вирішення практичних завдань; виконання контрольних завдань значно формалізовано.

35-59-ФХ-незадовільно (із можливістю повторного складання). Здобувач володіє теоретичними знаннями навчального курсу на початковому рівні; знає окремі професійні терміни, пояснює їх спрощено; переказує прочитаний матеріал без його аналізу; виконує окремі завдання з суттєвими помилками; не виявляє пізнавального інтересу до навчальної дисципліни; працює безсистемно.

0-34-Г-незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни). Здобувач повністю не виконав вимоги програми навчальної дисципліни; знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними.

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами.

Неформальна освіта.

У межах вивчення навчальної дисципліни передбачається участь студентів у міжнародних та вітчизняних наукових конференціях, конкурсах творчих робіт, круглих столах, мистецьких конкурсах та фестивалях, відвідування культурно-мистецьких заходів тощо.

Політика курсу

Робота в курсі має відповідати вимогам «Положення ХНУМ імені І. П. Котляревського про академічну доброчесність» <http://num.kharkiv.ua/share/docs/normat1%8C.pdf> та «Кодексу академічної доброчесності ХНУМ імені І. П. Котляревського» <http://num.kharkiv.ua/share/docs/normat/%96.pdf>

Рекомендовані джерела:

1. Іваницький А. І. Українська музична фольклористика : методологія і методика. Київ : Заповіт, 1997. 392 с.
2. Іваницький А. І. Українська народна музична творчість. Київ : Україна, 1999. 222 с.
3. Іваницький А. І. Хрестоматія з українського музичного фольклору: з поясненнями та коментарями. Вінниця : Нова книга, 2008. 519 с.
4. Грица С. Й. Мелос української епіки. Київ: Наукова думка, 1979. 248 с.
5. Єфремов Є. В. Фольклористичний погляд на проблеми етносольфеджіо // Проблеми етномузикології. Вип. 1. Київ : НМАУ МДПП Друкар, 1998.С. 216-222.
6. Квітка К. В. Вибрані статті. Київ : Музична Україна, 1986. 152 с.
7. Колесса Ф. М. Музикознавчі праці. Київ : Наукова думка, 1970. 592 с.
8. Колесса Ф. М. Шкільний співаник : З педагогічної спадщини композитора. Київ : Музична Україна, 1993. 217 с.
9. Новикова Л.І. Про історичну динаміку жанрового ряду слобожанського фольклору ХХ сторіччя.// Проблеми етномузикології. – Вип. 2.- Київ, 2004. – С. 289-305. (Фахове видання).
- 10.Новикова Л.І. Жанрові новотвори в фольклорі Слобідської України на межі ХІХ-ХХ століть / Л.Новикова // Когнітивне музикознавство. – Харків: 2014.С. 289-305.(Фахове видання).
11. Новикова Л.І. Регіональні та вузьколокальні типи формульних наспівів у весільній традиції Слобідщини". /Л.Новикова.Проблеми етномузикології . Вип.14. – К: НМАУ. 2019.С. 118- 129. (Фахове видання).
12. Пісні Слобідської України /автор-укладач Л. І. Новикова. Навчальний посібник. Харків : ТО Ексклюзив, 2006. 188 с.(з аудіо додатком).
13. Українська минувшина. /Етнографічний довідник/ Київ. 1993. 256с.
14. Хоткевич Г.. Музичні інструменти українського народу. Харків. 2012. 510 с.
15. <http://rysproject.com/lecture25.html>